

Det bæredygtige bulefiskeri

Danmarks Sportsfiskerforbund har iværksat en undersøgelse, om enkeltkroge på pirke til torskefiskeriet kan nedsætte antallet af fejlkrogninger, som i årevis har foranlediget heftig debat. Vi er taget med på en af undersøgelsesturene.

Af Kristian Ørsted Pedersen
koep@sportsfiskeren.dk

Pirkene hænger lige over Øresunds mørkeblå vand, og den kraftige fiskeudrustning er klar til kamp med dybets kæmper. Jaws pløjer sig gennem vandmasserne mod pladserne, hvor torskebasserne har samlet sig for at gyde. Alle 16 ombord er på en gang afslappede og spændte på, om det skal lykkes netop dem at få gaffet en måler, der i mere lægmandsagtig jargon betyder en torsk over 10 kg. I bagbordsside sidder de stille her i den tidlige morgenstund og stirrer over mod Helsingborgs mange og store betonindustribyggerier, mens de kæmper med at holde stand mod den fugtige havluft, der har planer om at blive under frysepunktet hele dagen. I styrbordsiden går snakken lystigt og absolut verdsligt.

Den mentale fjeder er lige så spændt og klar som friløbsknappen på de velsmurte multihjul. Inden længe kobles gearet ud, og pirkene sendes mod havbunden drevet af Newtons naturlovmæssige kraft.

Så er der hug – måske... Man er som regel ikke i tvivl om, at man har ramt en torsk med pirken, men har den hugget selv, eller er den fejlkroget?

Her er det havfiskerpioner Søren Mathiesen fra Albertslund med bøjet stang. Han har i stor grad bidraget til tilrettelæggelsen og udformningen af undersøgelsen.

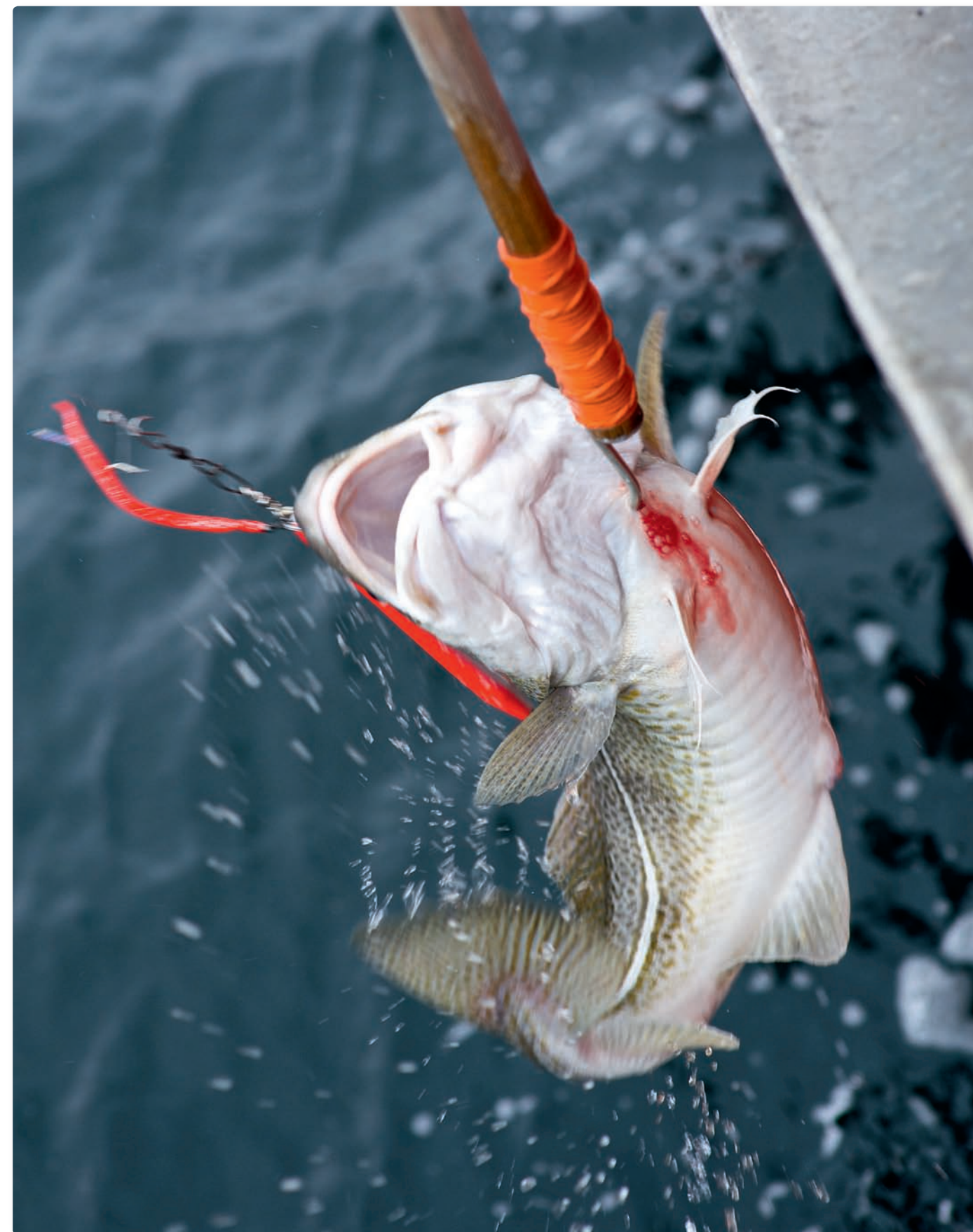

Fisken, der hele handler om: Torsken er en truet art i mange farvande, men lige netop i Øresund synes den at trives. Og det nyder rigtig mange sportsfiskere godt af.

Det kan virke intenst for en, der for første gang er med på en rigtig buletur, men holdet i dag er alle garvede havfiskere, som ikke refleksmæssigt griber efter seksløberen under uvant høj intensitet, mens fiskeriet koger. Alligevel oplever man en vis febrilskhed og tumlen omkring, da skipperen pludselig sagtnar farten i skuden og i sekundet efter ringer med klokken som tegn på, at torsken står tykt lige under båden, og fiskeriet kan begynde.

Missionen

Netop i dag er formålet med anstrengelserne større, end det plejer at være. Det drejer

Danmarks Sportsfiskerforbund har netop sat sig for at undersøge, hvordan man kan nedsætte antallet af fejlkrogede torsk under bulefiskeriet.

sig ikke kun om bulefiskeriets adrenalinchok og at skaffe sig kilovis af torskerogn og torskefyldte frydere. Samtlige sportsfiskere ombord er deltagere i en undersøgelse

tilrettelagt af Danmarks Sportsfiskerforbund i samarbejde med meget erfarne havfiskere som for eksempel Søren Mathiesen fra Albertslund.

På denne Øresundstur fisker den ene halvdel med traditionelle trekroge og den anden med enkeltkroge under pirken. Når halvdelen af fisketiden ombord er gået, »

Spitzen klasse koncentration. Bulefiskeriets dirigent er skipperen, der følger ekoloddet visninger meget nøje. Viser der sig en bule, er det med at stoppe det tonstunge skib i øjeblikkeligt og samtidig slå med klokken som tegn til, at sportsfiskerne kan sende deres arsenal af pirke ned i dybet.

Det bæredygtige bulefiskeri

skifter man pirke, således at dem, der fiskede med enkeltkroge, nu fisker med trekroge, og dem der fiskede med trekroge, nu fisker med enkeltkroge på resten af turen.

Sådan vil fiskeriet foregå på i alt fire havturer, og så håber man, at talmaterialet og erfaringerne kan afdække nogle interessante resultater, som kan danne basis for konklusioner for bulefiskeriets fremtid.

Bæredygtigt bulefiskeri

Planen med undersøgelsen er nemlig at få klarlagt, om man kan nedsætte antallet af fejlkrogede fisk ved at skifte trekrogene under pirken ud med enkeltkroge.

De mange fejlkrogninger under bulefiskeriet har ofte bragt sindene i kog. Og ikke mindst i nabolandet Sverige, hvor et kort tv-indslag sidste år fra en buletur af-fødte en seerstorm og en underskriftindsamling mod bulefiskeri iværksat af Håkan Carlstrand fra Sveriges Sportfiske- og Fiskevårdsforbund, og som fik Axel Wenblad, generaldirektøren for det svenske Fiskeriverket, til at udtale, at bulefiskeri er dybt uetisk og burde ophøre øjeblikkeligt. Og han blev bakket op af Inger Näslund, der er biolog og fiskeriansvarlig i den svenske afdeling af Verdensnaturfonden.

Herhjemme skrev formanden for Danmarks Sportsfiskerforbund Verner W. Hansen en leder om bulefiskeriet i Sportsfiskeren. Lederen manede på den ene side til besindighed, og på den anden side gjorde den det klart, at sportsfiskerforbundet ville arbejde aktivt for at stoppe fiskeri, der har karakter af rykfiskeri.

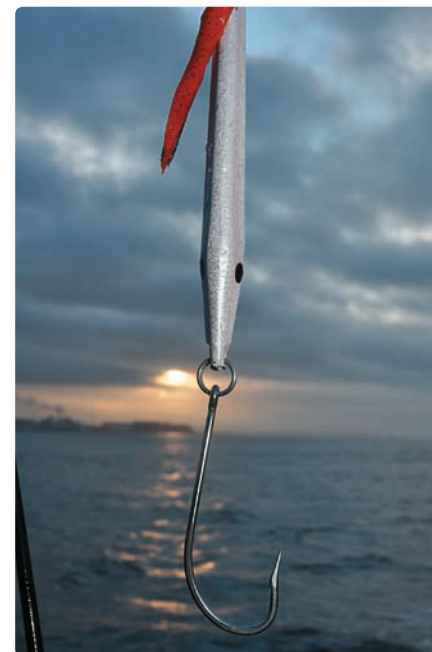
I fiskerilovens kapitel 4 §16 står: "Lystfiskeri med huggeredskaber (rykfiskeri) er ikke tilladt". Det store spørgsmål er så, om bulefiskeri i virkeligheden er rykfiskeri. Danmarks Sportsfiskerforbund mener ikke, at bulefiskeriet nødvendigvis er rykfiskeri.

– Vi mener, at bulefiskeri godt kan være både etisk og biologisk forsvarligt, når det udføres ordentligt. Men det kræver selvfølgelig, at man gør alt, hvad man kan for at undgå det, vi kalder for "bevidste fejlkrogninger". For så er der tale om regulært rykfiskeri, som allerede i følge fiskeriloven er forbudt her til lands, og har været det siden 1990'erne. Længe før svenskerne fandt på det samme, siger Kaare M. Ebert, der er miljøkonsulent hos Danmarks Sportsfiskerforbund. Han har haft stor indflydelse på initiativet og udformningen af bulefiskeriundersøgelsen.

– Ubevidste fejlkrogninger – i modsætning til de bevidste af slagsen – kan man jo aldrig helt undgå. Det er ligesom, når man fisker laks i Mörrum, hvor laksen kan finde på at gå omkring fluen og give den et

Hovsa. En trekrog lige i ryggen. Et klassisk eksempel på, når det går galt, og et billede på den massive modstand mod traditionelle bulefiskeri.

En enkelt krog på pirken. Er det mon løsningen på de mange utilsigtede fejlkrogninger? Det skal undersøgelsen vise.

dask med halen, hvorefter man oplever sit livs fight med en halekroget laks. Sportsfiskerforbundet vil gerne være med til at sikre, at man fortsat kan fange buletorsk, og samtidig sikre, at man gør, hvad man kan for at undgå fejlkrogninger, siger Kaare M. Ebert

Rykfiskeri

De erfarne havfiskere på Øresund har det svært med §16 i saltvandsfiskeriloven. For hvornår er der egentlig tale om rykfiskeri. En pirk, der ikke bevæger sig, lokker ikke. En pirk, der bevæger sig på den eneste måde, det er muligt at bevæge en pirk via en fiskeline, nemlig op og ned, den risikerer at blive betegnet som rykfiskeri.

– Det er en lov, ja. Men hvordan kan man bestemme, hvornår nogen udøver rykfiskeri, altså hvor mange centimeter må man hæve stangen under pirkefiskeri for at få pirken til at bevæge sig lokkende uden at det kaldes rykfiskeri. Og hvordan skal man kunne måle det. Man kan jo ikke diktere selve pirkebevægelsen. Det kommer jo helt an på forholdene. For eksempel skal der kompenseres for, om båden er på vej op eller ned gennem en bølge, der skal kompenseres for vinklen ned til pirken - er den større end 90 grader, skal pirkebevægelsen være større. Og endelig må man kompensere for lokale strømforhold med modsatrettet strøm i forskellige vandlag. Den eneste klarlæggelse af rykfiskeri, jeg kan komme i tanke om, handler om ivrigheden hos pirkefiskeren, siger Søren Mathiesen, der er inkarneret havfisker på Øresund.

En måler - havfiskerens drømmefisk. "Måler" er øresundsfisker-jargon for en stor torsk, der er over 10 kg.

Den biologiske dimension

Torsken har længe været et følsomt emne. Den er udryddelsestruet i mange farvande, og er på Verdensnaturfondens røde liste over spise-fisk, svarende til, at man ikke bør spise torsk, men bør finde et alternativ fra den grønne liste som for eksempel kunne være mørksejen.

I Øresund ligger bestanden af torsk dog på et stabilt og relativt højt niveau. Alligevel kan man nemt få tanken, at sportsfiskeriet spiller en afgørende rolle for bestandens udvikling, eller med andre ord om sportsfiskeriet efter torsk er bæredygtigt. I den forbindelse udtaler DTU Aqua i forlængelse af et pilotprojekt fra 2007, at: "... lystfiskerne i 2006 fangede i størrelsesordenen 450 tons torsk i Øresund... De rapporterede landinger i det kommerciel-

le fiskeri i 2006 var lige knap 2000 tons. Resultaterne fra pilotprojektet tyder således på, at rekreative torskefangster er væsentlig mindre end de kommercielle fangster, men at de dog har et omfang, som kan have en målbar effekt på bestanden."

På den baggrund fastholder Danmarks Sportsfiskerforbund, at bulefiskeriet i Øresund er bæredygtigt og biologisk forsvarligt.

I disse dage er DTU Aqua i gang med et større projekt om lystfiskeriets indflydelse på torskebestanden i Øresund. Det er et projekt som ventes afsluttet i 2010, og som måske kan bidrage med oplysninger, der kan være udslagsgivende for bulefiskeriets fremtid.

– I det sekund eksperterne siger, at torskebestanden er så truet, at al fiskeri

Vinterens torskefiskeri på Øresund trækker masser af havfiskere ud på sundet, og til tider er der rift om at komme tæt på de bedste pladser – dem med de helt store bule af torsk.

Sådan. Et klokkerent torskehug på pirken.

Det bæredygtige bulefiskeri

bør stoppes for at populationen kan komme på ret køl igen, så vil Danmarks Sportsfiskerfund være dem, der går forrest og anbefaler et stop, siger Kaare M. Ebert.

Undersøgelsens resultater

Endnu foreligger der ingen resultater. I skrivende stund mangler endnu et par havturer på Øresund. I undersøgelsen vil alt relevant blive registreret. Både de fysiske forhold som strøm og temperatur og også effektiv fisketid:

På buleturene er det sådan, at en meget stor del tiden går med at sejle omkring i farvandet på jagt efter de buler, der tegner sig på ekkoloddet, når en stime torsk har samlet sig i de frie vandmasser for at gyde. Derfor er skipperens opmærksomhed plantet omkring ekkoloddets skærm, og dukker bulen frem slås der bak med det samme, og nogenlunde samtidig ringes der med en klokke som tegn til at fiskeriet kan begynde.

I forbindelse med hver enkelt fangst af torsk registreres det, hvor på båden sportsfiskeren befandt sig og selvfølgelig om torsken blev fanget med enkeltkrog eller trekrog. Desuden registreres det, hvor på fisken krogen sidder samt oplysninger om fiskens størrelse. Man vil også registrere mistede fisk. Her på Sportsfiskeren præsenteres resultaterne fra undersøgelsen, når de er klar.

Danmarks Sportsfiskerforbund anbefaler...

– Det kan være vanskeligt at definere rykfiskeri, og at mange andre parametre end selve endegrejet spiller en rolle for, om der er tale om rykfiskeri eller ej. Vi har dog valgt at fokusere på netop endegrejet. Dels fordi det er relativt konkret og definerbart, og dels fordi vi tror på, at det er en faktor af afgørende betydning, siger Kaare M. Ebert.

Og det er grunden til, at Danmarks Sportsfiskerforbund i dag anbefaler følgende i forbindelse med endegrejet til både pirkefiskeri og bulefiskeri:

Krogstørrelser på pirke må ikke overstige 8/0. Pirken må kun være forsynet med én krog, som skal monteres i en springring i bunden af pirken.

Kroge – herunder alle former for op-hængere – der befinder sig over pirken, skal være enkeltkroge, og de skal være løsthængende i springringe.

Kroge, som befinder sig over pirken, skal have en lokkende virkning; det vil sige at der på krogen skal være eksempelvis fjer, plastic eller gummi.

Danmarks Sportsfiskerforbund har også barslet med et fjerde punkt, men i en indledende, uofficiel høringsrunde blandt de involverede havfiskere i undersøgelsen, var der ikke enighed om denne anbefaling:

I perioden 1. Januar – 31. Marts, hvor torsken i Øresund gyder, må der kun anvendes enkeltkroge på pirkeredskaber.

Uenigheden skyldes blandt andet, at det endnu ikke dokumenteret, at enkeltkroge faktisk reducerer risikoen for ubevidste fejlkrogninger.

– Det håber vi så, at undersøgelsen her vil kaste lys over, så vi kan melde endeligt og klart ud med anbefalinger til bulefiskeriet i Øresund, slutter Kaare M. Ebert.

Læs mere om undersøgelsen på www.sportsfiskeren.dk

Så bliver det ikke meget bedre. Frisk havluft, mågernes skrig, kysttrækningen, som kun svenskerne kan nyde dagligt og fisk ombord. Arhh...

HAVFISKER no.1

Vil du være Danmarks bedste havfisker, så tilmeld dig kredsmesterskaberne i havfiskeri med chance for at være blandt dem, som går videre til Danmarks mesterskabet i september. Tilmelding sker til din foreningsformand.

Kredsmesterskaber

Vestsjællandskredsen

Lørdag den 16. maj fra Korsør Havn. Arrangør: Sorø Lystfiskerforening og Gørlev Sportsfiskerforening. Max. 44 deltagere. Tilmelding senest den 15. marts. Kontakt: René Christensen, 57 84 54 54, h-r.christensen@stofanet.dk

Roskilde-, Frederiksborg- og Københavnskredsen

Søndag den 19. april fra Rungsted Havn. Arrangør: Udvalg fra kredsene. Max. 60 deltagere. Tilmelding senest den 10. marts. Kontakt: Ejvind Hartmund, 20 25 86 60, ejvind@hartmund.dk

Storstrømskredsen

Søndag den 26. april fra Korsør Havn. Arrangør: Suså Lystfiskerforening. Max. 28 deltagere. Tilmelding senest den 15. marts. Kontakt: Per Skou Hansen, 51 88 03 76, susaa-lystfiskerforening@mail.dk

Jylland- og Fynskredsen

Lørdag den 16. maj fra Middelfart Havn. Arrangør: Bramming Lystfiskerforening. Max. 132 deltagere. Tilmelding senest den 1. april. Kontakt: Lars Therkildsen, 23 49 48 12, larsth@mail.dk

Danmarks mesterskabet i havfiskeri

Søndag den 6. september fra Korsør Havn. Arrangør: Suså Lystfiskerforening. Kontakt: Per Skou Hansen, 51 88 03 76, susaa-lystfiskerforening@mail.dk